

**Muutoshakemus ympäristölupapäätöksen 12.5.2022 § 31 (muutettu 13.12.2023 § 48)
lupamääräyksen nro 10 poistamiseksi, Pyhäntä**

Ympäristöltk 29.04.2026 § 17
433/11.01.00.00/2022

Valmistelija ympäristötarkastaja Tekka Paulos

Maustaja Oy
Tuotetie 3
92930 PYHÄNTÄ
Y-tunnus 2031955-3

LAITOS

Maustekastikkeita ja välipalatuotteita valmistava
elintarviketuotantolaitos
Tuotetie 3 ja Tuotetie 1 A
92930 PYHÄNTÄ

Koordinaatit (ETRS-TM35FIN: tuotantolaitos 7110407 (N) ja 465504 (E) ja tuotannon laajennusosa 7110391 (N) ja 465588 (E).

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Hakemus on tullut vireille Haapaveden kaupungin
ympäristöterveyslautakunnassa 14.1.2026.

**LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN
TOIMIVALTA**

Hakemus koskee ympäristönsuojelulain (YSL, 527/2014) 89 §:n mukaista ympäristöluvan muuttamista (lupamääräyksen poistaminen). Valtioneuvoston asetuksen ympäristönsuojelusta (713/2014) 2 §:n 3 momentin perusteella kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee ympäristönsuojelulain 28 §:ssä tarkoitetun pohjavesialueelle sijoittuvan toiminnan lupa-asian, jollei ympäristönsuojelulain 34 §:stä johdu muuta. Pyhännän kunnan toimivaltainen ympäristönsuojelun lupaviranomainen on Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunta.

TOIMINTAA KOSKEVA LUPA

Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunnan 12.5.2022 § 31 myöntämä ja 13.12.2023 § 48 muuttama voimassa oleva ympäristölupa "Maustaja Oy, maustekastikkeita ja välipalatuotteita valmistavan elintarviketuotantolaitoksen ympäristölupa ja toiminnanaloittamislupa, Pyhäntä".

Hakemuksen kohteena olevat lupamääräykset

Hakemus koskee ympäristöluvan 12.5.2022 § 31 (muutettu 13.12.2023 § 48) lupamääräyksen nro 10 poistamista kokonaisuudessaan. Lupamääräys kuuluu seuraavasti:

10. Nykyisellä tuotanto-osalla eli tehtaan vanhalla osalla tulee ottaa käyttöön suljettu tai osittain suljettu jäähdytysveden kierrätysjärjestelmä viimeistään 31.12.2027. Laitosta on käytettävä ja hoidettava siten, että hulevesiverkostoon johdettavan jäähdytysveden määrä ja sen aiheuttama kuormitus jäävät mahdollisimman pieniksi. Mikäli jäähdytysvedessä on mukana orgaanista ainetta, rasvaa, kiintoainetta tai muuta epäpuhtautta autoklaavauksessa tai jäähdytyksessä tapahtuneen elintarvikepakkauksen rikkoutumisen tai muun vastaavan syyn vuoksi, jäähdytysvesi tulee johtaa esikäsittelyn jälkeen jätevesiviemäriin hulevesiviemärin sijasta.

HAETTU MUUTOS LUPAMÄÄRÄYKSIIN JA PERUSTELUT LUPAMÄÄRÄYKSEN POISTAMISELLE

Maustaja Oy hakee ympäristöluvan lupamääräyksen nro 10 poistamista. Perusteluna hakemiselle hakija esittää seuraavaa:

Veden saatavuuden parantuminen: Suljetun

jäähdytysvesijärjestelmän investoinnin keskeisenä perusteena oli alun perin puhtaan veden säästäminen, sillä Pyhännän kunnassa veden riittävyys oli uhattuna. Pyhännän kunta on sittemmin investoinut uuteen Pitkäkankaan vedenottamoon, joka käynnistyy kesällä 2026, mikä parantaa veden saatavuutta merkittävästi.

Saavutetut säästöt: Maustaja Oy on onnistunut vähentämään veden suhteellista kulutusta 10–15 % prosessiteknisillä toimenpiteillä vuosina 2021–2025, vaikka tuotantomäärät ovat kasvaneet.

Taloudellinen kannattamattomuus: Ramboll Oy:n tekemän energia-analyysin sekä aiemman Etteplanin selvityksen mukaan investointi suljettuun jäähdytysvesikiertoon vanhassa kiinteistössä on teknistaloudellisesti epäkannattava pitkän takaisinmaksuajan vuoksi.

Investointikyky: Yhtiö on tehnyt mittavia kasvuninvestointeja (n. 10 M€) viimeisen viiden vuoden aikana, eikä näe lisäinvestointia nykyisessä taloudellisessa tilanteessa perusteltuna.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Vireillä- ja nähtävilläolosta on kuulutettu ja kuulutus ja hakemusasiakirjat on pidetty yleisesti nähtävänä Haapaveden kaupungin ja Pyhännän kunnan verkkosivuilla 19.2.-30.3.2026. Naapurikiinteistöjen omistajille ja haltijoille on lähetetty kirjallisesti tieto hakemuksen nähtävillä olost.

Lausunnot pyydettiin Pyhännän Vesi Oy:ltä, Pyhännän kunnan terveydensuojeluviranomaiselta, Lupa- ja valvontavirastolta (LVV) sekä Pyhännän kunnalta.

Pyhännän Vesi Oy, 18.3.2026 saapunut lausunto: "Pyhännän Vesi Oy:ltä on pyydetty lausuntoa Maustaja Oy:n ympäristöluvan muutokseen. Yhtiö ei vastusta ympäristöluvan muutosta."

Pyhännän kunta/kunnanhallitus, 16.3.2026 § 41 saapunut lausunto: "Pyhännän kunta päättää puoltaa Maustaja Oy:n hakemusta ympäristöluvan lupamääräyksen nro 10 poistamiseksi."

Pyhännän kunnan terveydensuojeluviranomainen, 24.3.2026 saapunut lausunto: "Pyhännän kunnan terveydensuojeluviranomainen puoltaa Maustaja Oy:n ympäristölupapäätöksen määräyksen nro 10 poistamista, mikäli toimintaa voidaan harjoittaa hygieenisesti sekä elintarvike- ja terveydensuojelulakien vaatimusten mukaisesti.

Elinympäristöön vaikuttavan toiminnan harjoittajan on tunnistettava toimintansa terveyshaittaa aiheuttavat riskit ja seurattava niihin vaikuttavia tekijöitä (omavalvonta). Toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy."

Lupa- ja valvontavirasto (LVV), 11.3.2026 saapunut lausunto: "Lupa- ja valvontavirasto ilmoittaa, että sillä ei ole tarvetta antaa lausuntoa Maustaja Oy:n ympäristöluvan lupamääräyksen nro 10 poistamista koskevasta muutoshakemuksesta. Asiaa on käsitelty Lupa- ja valvontavirastossa ainoastaan pohjaveden suojelun ja Siikalatvan keskuspuhdistamo Oy:n ympäristöluvan valvonnan näkökulmasta."

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta ei tullut muistutuksia eikä mielipiteitä määräaikaan mennessä.

Hakijan kuuleminen ja hakijan antama vastine

Hakijalle varattiin mahdollisuus vastineen antamiseen annettuihin lausuntoihin. Koska lausunnoissa ei vastustettu hakemusta, erillistä vastinetta ei ole katsottu tarpeelliseksi antaa.

ASIAN RATKAISU

Valmistelija esittää, että ympäristöterveyslautakunta muuttaa Maustaja Oy:lle 12.5.2022 § 31 antamansa (ja 13.12.2023 § 48 muutetun) ympäristölupapäätöksen poistamalla lupamääräyksen nro 10 kokonaisuudessaan.

Samalla lautakunta toteaa, että lupamääräyksen 10 poistamisesta huolimatta ympäristöluvan lupamääräys nro 9 koskien jäähdytysvesien laadun tarkkailua ja johtamista sekä yleiset pohjaveden suojelua koskevat velvoitteet jäävät täysimääräisesti voimaan. Toiminnanharjoittajan on edelleen varmistettava, että häiriötilanteissa (esim. pakkausrikko) orgaanista ainetta, rasvaa tai kiintoainetta sisältävät jäähdytysvedet ohjataan viipymättä esikäsittelyn jälkeen jätevesiviemäriin hulevesiviemärin sijasta.

Perustelut

Hakemus koskee YSL:n 89 §:n mukaista ympäristöluvan muuttamista.

Ympäristöluvan alkuperäisen lupamääräyksen 10 keskeisenä tavoitteena on ollut pohjavesialueella tapahtuvan toiminnan riskien hallinta, kertakäyttöisen jäähdytysveden kulutuksen vähentäminen sekä alueelliseen vesipulaan varautuminen. Hakijan esittämät selvitykset osoittavat, että alueellinen vesikriisi ja puhtaan veden riittävyysongelma tulevat ratkeamaan Pyhännän kunnan uuden Pitkäkankaan vedenottamon käyttöönoton myötä kesällä 2026. Lisäksi hakija on kyennyt tehostamaan prosessiveden käyttöään ja saavuttanut 10–15 % suhteellisen säästön vedenkulutuksessa ilman vanhan osan suljettua jäähdytysvesikiertoa.

Tehdyt energia- ja kannattavuusselvitykset osoittavat, että mittavan suljetun jäähdytysvesijärjestelmän rakentaminen elinkaarensa loppupuolella olevaan vanhaan tehdasrakennukseen on teknistaloudellisesti epätarkoituksenmukaista. Koska mikään lausunnonantajista ei vastustanut määräyksen poistamista, investoinnin vaatiminen ei ole enää ympäristöhyötyihin nähden oikeasuhtaista.

Vaikka suljetun kierron vaatimus poistetaan, pohjavesialueen riskienhallinta on edelleen turvattu muilla ympäristöluvan määräyksillä. Lupamääräys 9 velvoittaa toiminnanharjoittajaa tarkkailemaan hulevesiviemäriin johdettavan jäähdytysveden laatua säännöllisesti. Lisäksi toiminnanharjoittajalla on korostettu omavalvontavelvollisuus: mikäli jäähdytysveteen pääsee poikkeustilanteessa orgaanista ainetta, vedet on kyettävä ohjaamaan välittömästi esikäsittelyn kautta jätevesiviemäriin, jotta hulevesireitin ja pohjaveden kuormittuminen estetään. Näillä toimenpiteillä ja tarkkailulla pohjaveden pilaantumisriski pidetään riittävän alhaisena ilman lupamääräyksen 10 edellyttämää rakenteellista investointia vanhaan kiinteistöön.

Sovelletut oikeusohjeet

-ympäristönsuojelaki (527/2014) § 89

Lausuntoihin vastaaminen

Annetut lausunnot on otettu huomioon ratkaisusta ilmenevästi.

PÄÄTÖKSEN ANTAMINEN JA SIITÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella

ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaisesti. Päätös ja sitä koskeva kuulutus julkaistaan Haapaveden kaupungin ja Pyhännän kunnan

verkkosivuilla Internet-osoitteissa <https://www.haapavesi.fi/> ja <https://www.pyhanta.fi> kuulutukset-kohdissa. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä verkkosivuilla julkaisemisajankohdasta lukien.

Päätösasiakirja: Maustaja Oy

Jäljennös päätöksestä: Pyhännän kunnan terveydensuojeluviranomainen, Lupa- ja valvontavirasto (LVV), Pyhännän kunta, Pyhännän Vesi Oy

Ilmoitus päätöksestä: hakemuksesta tiedon saaneet

PÄÄTÖKSESTÄ PERITTÄVÄ MAKSU

Tästä päätöksestä perittävä maksu on 65 €/h käytetyn työajan mukaan. Maksu määräytyy Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunnan hyväksymän Haapaveden kaupungin ja Pyhännän kunnan ympäristönsuojelun viranomaispalveluista perittävien maksujen taksapäätöksen kohdan "Muiden asioiden käsittely" ja siinä "Muu ympäristönsuojeluviranomaisen lakisääteisen tehtävän käsittely" mukaan.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja siitä määrättyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä sitä päivää lukuun ottamatta. Valituskirjelmä liitteineen tulee osoittaa Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Esittelijä	ympäristöjohtaja Heikkilä Harri
Päätösehdotus	Ympäristöterveyslautakunta hyväksyy valmistelun mukaisen esityksen ja muuttaa Maustaja Oy:lle 12.5.2022 § 31 antamansa (ja 13.12.2023 § 48 muutetun) ympäristölupa-päätöksen poistamalla lupamääräyksen nro 10 kokonaisuudessaan valmistelun kohdassa ASIAN RATKAISU esitetyn mukaisesti.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 17

VALITUSOSOITUS

VALITUSVIRANOMAINEN

Tähän päätökseen ja/tai päätökseen asian käsittelystä perittävästä maksusta saa hakea muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta** kirjallisella hallintovalituksella.

VALITUSAIKA

Valitus aika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun päätöstä koskeva kuulutus on julkaistu Haapaveden kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla.

Valitus aikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitus aika jatkuu vielä seuraavaan arkipäivään. **Valitus aika päättyy 10.6.2026.**

VALITUSOIKEUS on:

- 1) asianosaisella;
- 2) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 3) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristö-vaikutukset ilmenevät;
- 4) valtion valvontaviranomaisella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
- 5) asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

VALITUS

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- 3) vaatimusten perustelut; sekä
- 4) mihin valitus oikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite).

Yhteystietona on ilmoitettava myös sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjältä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;

-asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle;
-mahdollisen asiamiehen, ellei tämä ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, valtakirja.

VALITUKSEN TOIMITTAMINEN

Valitus liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle osoitteella:

Postiosoite:	Vaasan hallinto-oikeus, PL 204, 65101 Vaasa
Käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 65100 Vaasa
Aukioloaika:	ma-pe 8-16.15
Sähköposti:	vaasa.hao(at)oikeus.fi
Puhelin:	vaihde 029 56 42611, kirjaamo 029 56 42780
Faksi:	029 56 42760

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet> Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Vaasan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 310 euroa (tuomioistuinmaksulaki 1455/2015). Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

PÖYTÄKIRJA

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunnan ja Ympäristöpalvelut Helmen kirjaamosta.

Postiosoite:	Rynnäkkötie 1, 3. krs, 86600 Haapavesi
Käyntiosoite:	Rynnäkkötie 1, 3. krs, 86600 Haapavesi
Sähköpostiosoite:	mes_ymparistoterveyslautakunta@haapavesi.fi
Puhelinnumero:	044 7591 471 ja 044 7591 206
Kirjaamon aukioloaika	maanantaista perjantaihin 8.00 – 16.00